

AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE

Beantwoord ten minste EEN vraag, maar nie meer as TWEE vrae nie, in hierdie afdeling. Bronmateriaal wat nodig is om die vrae te beantwoord kan in die bygaande ADDENDUM gevind word.

VRAAG 1: DIE KOUE OORLOG: STUDIEGEVAL: KUBA.**WAT WAS DIE REAKSIE VAN DIE VERENIGDE STATE VAN AMERIKA EN DIE SOWJET-UNIE GEDURENDE DIE KUBAANSE MISSIELKRISIS GEDURENDE OKTOBER 1962?**

Bestudeer Bron 1A, 1B, 1C en 1D om die onderstaande vrae te beantwoord.

1.1 Verwys na Bron 1A:

- 1.1.1 Watter twee supermoondhede, volgens die bron, was baie naby aan 'n kernoorlog? (2x1)(2)
- 1.1.2 Waarom, volgens jou opinie, was die Kubaanse Missielkrisis gekenmerk deur verskeie berekende en foutiewe optrede, asook direkte en indirekte kommunikasie en misverstande van beide VSA en die USSR? *Geheime missielbasis, wou ideologieë heer, wou nie uit Europa ontbreek nie* (1x2)(2)
- 1.1.3 Verduidelik hoekom daar verwys is na die Wit Huis en die Kremlin in die bron. *Want dit is die parlementshuis waar besluite geneem word en president b* (1x2)(2)
- 1.1.4 Noem TWEE redes, volgens die bron, wat Nikita Khrushchev gedryf het om missiele in Kuba te plaas. *Bay of Pigs inval, regime van VSA te keer* (2x1)(2)
- 1.1.5 Waarom, dink jy, het die VSA die Sowjetunie se aktiwiteite in Kuba noukeurig dopgehou? *Amerika was bang vir missiele wat ontplooi sou word omdat hoofstad naby was* (1x2)(2)

1.2 Bestudeer Bron 1B

- 1.2.1 Watter bewyse is daar in die bron wat aantoon dat daar missiele in Kuba ontplooi was? *Foto bewyse* (1x1)(1)
- 1.2.2 Verduidelik die term Vlootblokkade binne die konteks van die Kubaanse missielkrisis. *Die Asiese streepe wat gekeer het dat Rusland by Kuba uitgeluim het* (1x2)(2)
- 1.2.3 Waarom, volgens die bron, was daar gereelde vergadering gehou deur die ExComm? *Om te besluit hoe hulle op die bedreigings moes reageer* (1x2)(2)
- 1.2.4 Na jou mening, waarom was ExComm bekommerd indien daar besluit sou word om op een van die volgende wyses te reageer?
a. Volskaalse inval in Kuba *Kommisjies sou hoofstede van VSA brief*
b. Blokkade van Sowjet-skepe *Kommisjies* (2x2)(4)
- 1.2.5 Na jou mening, hoe het Kennedy die Amerikaanse burgers verseker dat die regering in beheer was van die Kubaanse missielkrisis? *Het hulle verseker deur te sê dat hulle 'n vlootblokkade en kwarantyn om Kuba gesit het* (2x2)(4)

1.3 Lees Bron 1C.

- 1.3.1 Volgens die bron, dui aan wat die inhoud van die brief was wat Khrushchev aan Kennedy geskryf het op 26 Oktober. *Kommunikasie tussen USSR en VSA, vlootblokkade* (1x1)(1)
- 1.3.2 Waarom het Kennedy, volgens die bron, Khrushchev se tweede aanbod wat op 27 Oktober op 'n geheime band gestuur is, aanvaar? (2x2)(4)
- 1.3.3 Verduidelik die implikasie van "Die moontlike sug van verligting dat beskawing kan oorleef" binne die konteks van die Kubaanse Missielkrisis. *bron*
Kernoorlog was vermy (1x2)(2)

* betroubaar - datum, skrywer, publikasie

- 1.3.4 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis en verduidelik of hierdie bron betroubaar sou wees vir 'n historikus wat navorsing doen oor die reaksie van die supermoondhede. *Uittreksel en laas jaar getrek* (2x2)(4)
- 1.4 Bestudeer Bron 1B en 1C. Verduidelik hoe beide bronne mekaar ondersteun met betrekking tot beide die VSA en Sowjet-Unie se hantering van die Kubaanse Missielkrisis. *dieselfde is* (2x2)(4)
- 1.5 Verwys na bron 1D**
- 1.5.1 *Lbron* Waarom het die New York Herald groot en donker gedrukte letters gebruik vir die frase, 'Khrushchev bied aan om die Kubaanse basis te skraap? ('Khrushchev offers to Scrap the Cuba Bases?') *Aandag te trek* (1x2)(2)
- 1.5.2 Lewer kommentaar oor die rede waarom Kennedy in die openbaar kommentaar gelewer het op die koerantartikel aan die Amerikaanse publiek. *Te rus te stel* (1x2)(2)
- 1.6 Deur gebruik te maak van die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis, skryf 'n paragraaf van omtrent AGT reëls (ongeveer 80 woorde) waarin jy die reaksie van die Verenigde State van Amerika en die Sowjet- Unie gedurende die Kubaanse Missielkrisis gedurende Oktober 1962 bespreek. (8)

[50]

1A - nie relevant

1B - relevant

1C - relevant

1D - relevant

VRAAG 1: WAT WAS DIE REAKSIE VAN DIE VERENIGDE STATE VAN AMERIKA EN DIE SOWJET- UNIE GEDURENDE DIE KUBAANSE MISSIELKRISIS GEDURENDE OKTOBER 1962?

BRON 1A *nie relevant nie*

Die bron beskryf die redes vir die Sowjet-Unie se ontplooiing van missiele in Kuba.

Die Kubaanse missielkrisis van Oktober 1962 was 'n direkte en gevaarlike konfrontasie (konflik) wat ontstaan het tussen die VSA en die Sowjet-Unie.^{1.1.1} gedurende die Koue Oorlog. Dit was gedurende die tyd wat die twee supermoondhede die naaste gekom het aan 'n kernwapenoorlog. Die krisis was uniek in die sin dat daar verskeie berekende en foutiewe optrede was, asook direkte-en indirekte kommunikasie en misverstande van beide kante af. Die krisis is ook gekenmerk deur dat dit feitlik net op die Wit Huis en Kremlin-vlak afgespeel het, met min insae van die onderskeie regerings se buitelandse beleidsprosesse.

Na die mislukte VSA poging gedurende Julie 1962, om die Castro-regime in Kuba omvêr te gooi, tydens die "Bay of Pigs" inval, het die Sowjet-premier, Nikita Khrushchev 'n geheime ooreenkoms met die Kubaanse premier, Fidal Castro bereik. Hy sou in die geheim Sowjet-missiele in Kuba plaas, om enige toekomstige aanvalle te voorkom. Die konstruksie van verskeie missielterreine is in die laat somer begin, maar die Amerikaanse intelligensie het gedurende 'n roetine toetsvlug, bewyse ontdek van 'n Sowjetwapen opbou in Kuba. Dit het verskeie Sowjet-IL-28 bomwerpers ingesluit. Op 4 September 1962 het president Kennedy 'n openbare waarskuwing gerig teen die offensiewe wapenoprigting in Kuba. Ten spyte van die waarskuwing het 'n U-2 spioenasievliegtuig verskeie foto's geneem wat die konstruksie van webwerwe duidelik aantoon, asook die teenwoordigheid van verskeie mediumafstand -en intermediêre ballistiese kernmissiele (MRBM's en IRBM's). Die foto's is die volgende dag aan die Wit Huis voorgelê wat tot ontketening (ontstaan) gelei het van die Kubaanse Missielkrisis.

[From <https://history.state.gov/milestones/1961-1968/cuban-missile-crisis>. Accessed on 04/04/2019]

BRON1B -relevant

Die bron verduidelik die Verenigde State van Amerika se reaksie op die ontplooiing van missiele in Kuba deur die Sowjet-Unie in 1962 en die VSA se beplande reaksie op die installering van die missiele.

President Kennedy het 'n geheime vergadering met sy senior adviseurs by die Wit Huis gereël, na fotobewyse die ontplooiing van Sowjetmissiele in Kuba bevestig het. Hierdie adviseurs, ook bekend as ExComm (Uitvoerende Komitee van die Nasionale Veiligheidsraad) het op gereelde basis vanaf 16 Oktober vergader om te besluit hoe om op die bedreiging te reageer. Verskeie optrede is oorweeg.

Uiteindelik is besluit om diplomatie op te tree en hulle is gelaat met 'n keuse van onmiddellike aanval of vlootblokkade. Alhoewel sommige lede aangedring het op 'n meer onversetlike optrede, is daar besluit op die vlootblokkade. Daar was egter 'n aantal kwessies rondom 'n vlootblokkade. Alhoewel die oprigting van missielinstallasies nie onwettig was nie, maar wel 'n bedreiging ingehou het vir die hulle, het die VSA ook soortgelyke missiele in Europa opgerig wat op die USSR gerig was. Die Amerikaners het hul kommer uitgespreek dat die Sowjetreaksie op die vlootblokkade in toenemende vergelding kan verander.

Kennedy het op 22 Oktober die Amerikaanse volk asook die Sowjet-regering toegesprek tydens 'n televisie uitsending. Hy het die teenwoordigheid van missiele in Kuba bevestig en aangedui dat daar besluit is om 'n vlootblokkade toe te pas. Die blokkade sou 'n kwarantynsone van 927 km rondom die Kubaanse kusgebied vorm.

Khrushchev het op 23 en 24 Oktober briewe aan Kennedy gestuur. Die Sowjet-Unie het twee verskillende aanbiedinge aan die Amerikaanse regering gerig. Op 26 Oktober het hulle aangebied om die missiele te onttrek, indien die VSA waarborg dat hulle nie Kuba sal binnedring of enige aanvalle sal onderneem nie. Die volgende dag, 27 Oktober, het die Sowjet-Unie egter op openbare radio aangedui dat hul slegs die eise van die vorige dag sal nakom, mits Amerika hul missiele verwyder uit Turkey.

From <https://www.nationalcoldwarexhibition.org/schools-colleges/national-curriculum/cuban-missile-crisis/response-by-the-us.aspx>

BRON1C - *relevant*

Die bron handel oor die kommunikasie tussen die USSR en VSA nadat die teenwoordigheid van Sowjet-missiele bevestig is deur die VSA se ExComm en 'n vlootblokkade in Oktober 1962 aangekondig is.

Premier Khrushchev het op 26 Oktober teen 18:00, nadat ExComm se vergadering reeds afgehandel was, 'n brief aan President Kennedy gestuur met 'n duidelike boodskap. Stern het geskryf:

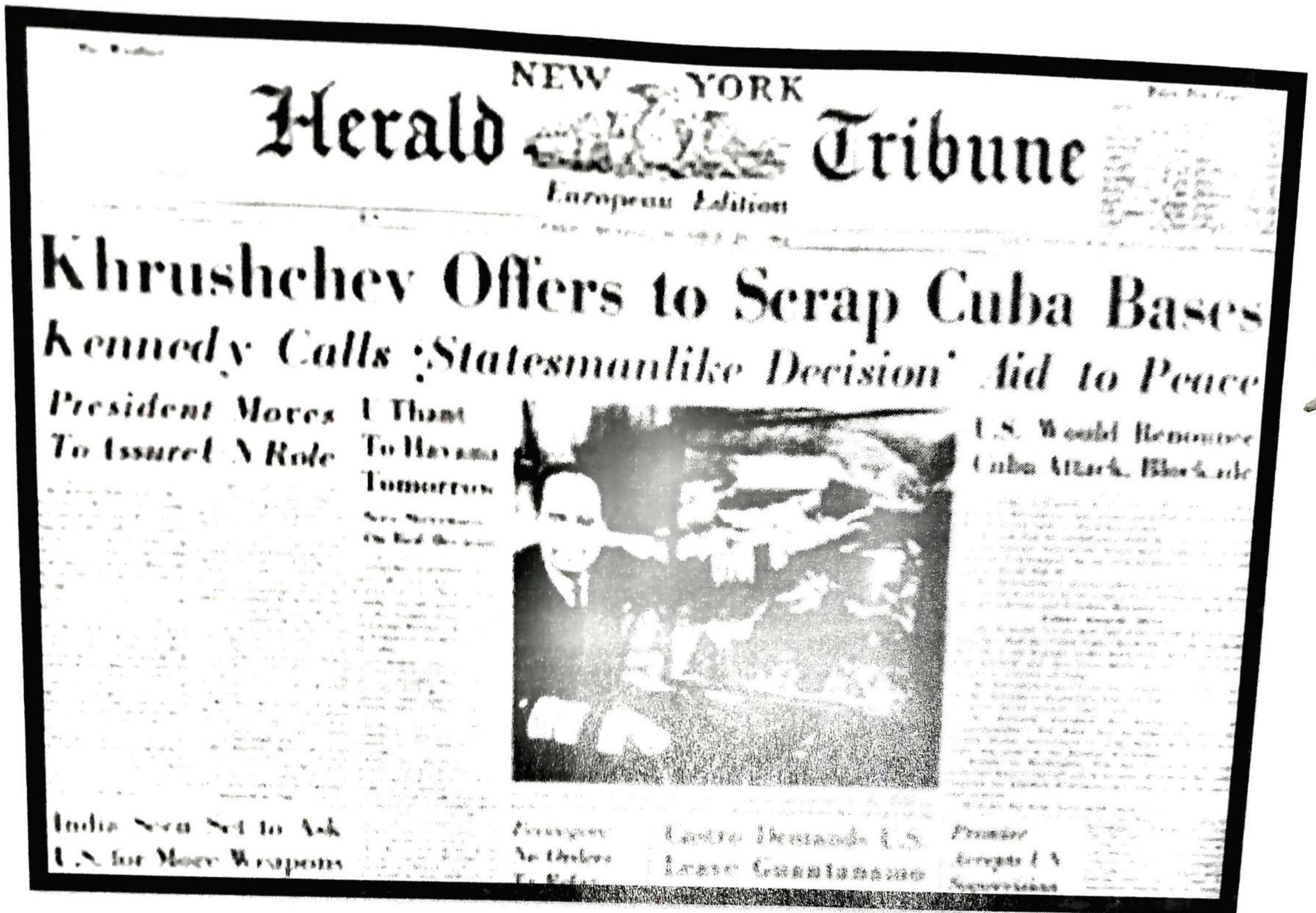
“Die missiele sou verwyder word, mits die VSA beloof om nie Kuba aan te val nie.” Die volgende dag om 10:00 het die president weer die geheime band aangeskakel. Hy het die nuut ontvangde verslag hardop gelees wat aan hom oorhandig is: “Premier Khrushchev het aan President Kennedy aangedui dat hul slegs die offensiewe wapens sal verwyder uit Kuba, mits die VSA hul missiele verwyder uit Turkye”. Die verslag was bevestig. Alhoewel die komitee die verslag uit die bloute ontvang het, was die versoek te wagte. “Ons het geweet dat die versoek dalk in die week sou kom” het Kennedy-hulle ingelig. Hy het besef om openbare erkenning te vermy sal baie moeilik wees. Dit was in elk geval verouderde missiele, wat alreeds besig was om onttrek te word, maar wat moontlik vervang kon word deur veel meer dodelike en effektiewe onwrikbare Polaris-duikbote. Kennedy het besef dat hy in 'n “minder ondersteunende posisie sou wees indien dit [Khrushchev sin] 'n voorstel sou word” omdat die Turkse missiele nutteloos was en in elk geval besig was om onttrek te word. Vir enigiemand by die Verenigde Nasies asook enige regdenkende persoon het dit na 'n “regverdige ooreenkoms” gelyk. Hoe dan anders reageer?

Die moontlike sug van verligting dat beskaving kan oorleef, kon bereik word deur beide aanbiedinge te aanvaar en aan te kondig dat die VSA internasionale wetgewing sal nakom en hul sal weerhou om enige moontlike aanvalle teen Kuba te loods en om voort te gaan om die verouderde missiele uit Turkye te verwyder.

From <https://www.theguardian.com/commentisfree/2012/oct/15/cuban-missile-crisis-russian-roulette>. Accessed on 22-April-2019

BRON 1D

Die artikel was gepubliseer in die New York Herald Tribune op 28 Oktober 1962. Dit het handel oor die verwydering van missiele in Kuba.

From <https://www.mrallsophistory.com/revision/the-end-of-the-cuban-missile-crisis.html> Accessed on 13 May 2019

Behandelisamen

AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE

Beantwoord ten minste EEN vraag, maar nie meer as TWEE vrae in hierdie afdeling nie. Bronmateriaal wat benodig word om hierdie vrae te beantwoord, kan in die ADDENDUM gevind word.

VRAAG 1: WAAROM HET KUBA DIE FOKUSPUNT VAN DIE KOUE OORLOG TUSSEN DIE VERENIGDE STATE VAN AMERIKA EN DIE SOWJET-UNIE IN DIE 1960's GEWORD?

Amerika besit Kuba, Kuba skadel oor na kommunisme, Amerika onttrek en Kuba gaan USSR toe

Bestudeer Bron 1A, 1B, 1C en 1D en beantwoord die vrae wat volg.

1.1 Lees Bron 1A.

- 1.1.1 Noem TWEE maniere, volgens die bron, wat wys hoe Fidel Castro bande met die Verenigde State van Amerika gesny het. (2 x 1) (2)
- 1.1.2 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis en verduidelik waarom President Dwight D Eisenhower oor Kuba se noue bande met die Sowjetunie bekommerd was. (2 x 2) (4)
- 1.1.3 Noem die CIA-operasie in die bron wat gebruik is om Kubaanse ballinge op te lei en te befonds. (1 x 1) (1)
- 1.1.4 Hoekom, dink jy, het president Kennedy besluit om sy adviseurs rakende Castro te konsulteer? (1 x 2) (2)
- 1.1.5 Identifiseer TWEE leiers in die bron wie president Kennedy aangestel het om die oorsake van die VSA se nederlaag by die Bay of Pigs te ondersoek. (2 x 1) (2)

1.2 Raadpleeg Bron 1B.

- 1.2.1 Waarom, dink jy, het president Fidel Castro 'n brief aan premier Nikita Khrushchev geskryf? (1 x 2) (2)
- 1.2.2 Haal TWEE redes uit die bron aan wat wys hoekom Castro hulp van Khrushchev versoek het. (2 x 1) (2)
- 1.2.3 Lewer kommentaar op waarom jy dink Castro na die Amerikaanse inval van Kuba 'as 'n wrede daad' in stryd met die universele morele wetgewing verwys. *LVN wetgewing* (2 x 2) (4)

- 1.3 Vergelyk Bronne 1A en 1B. Verduidelik hoe die bewyse in Bron 1A die inligting in Bron 1B met betrekking tot die Verenigde State van Amerika se inval van Kuba ondersteun. (2 x 2) (4)

1.4 Verwys na Bron 1C.

- 1.4.1 Verduidelik die boodskappe wat in die spotprent oorgedra word. Gebruik die visuele leidrade in die bron om jou antwoord te ondersteun. (2 x 2) (4)
- 1.4.2 Lewer kommentaar op wat jy dink deur die opskrif 'OOR DIE TUINMUUR' geïmpliseer word. (2 x 2) (4)
- 1.4.3 Verduidelik waarom 'n historikus die bewyse in hierdie bron as bruikbaar sal oorweeg wanneer die Kubaanse Missielkrisis ondersoek word. (2 x 2) (4)

1.5 Gebruik Bron 1D.

- 1.5.1 Verduidelik die konsep van 'n *blokkade* in die konteks van die Kubaanse Missielkrisis. (1 x 2) (2)
- 1.5.2 Lewer kommentaar op waarom president Kennedy 'n blokkade van Sowjet-missiele aan Kuba verkies het. (2 x 2) (4)
- 1.5.3 Volgens die inligting in die bron, op watter voorwaarde was die Verenigde State van Amerika bereid om sy missiele uit Turkye en Italië te onttrek? (1 x 1) (1)

- 1.6 Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis en skryf 'n paragraaf van ongeveer AGT reëls (ongeveer 80 woorde) waarin verduidelik word waarom Kuba die fokuspunt van die Koue Oorlog tussen die Verenigde State van Amerika en die Sowjetunie geword het.

(8)
[50]Bron 1A
Bron 1C

GAUTENGSE DEPARTEMENT VAN ONDERWYS
VOORBEREIDENDE EKSAMENGESKIEDENIS – ADDENDUM
(Vraestel 1)

VRAAG 1: WAAROM HET KUBA DIE FOKUSPUNT VAN DIE KOUE OORLOG TUSSEN DIE VERENIGDE STATE VAN AMERIKA EN DIE SOWJET UNIE IN DIE 1960's GEWORD?

BRON 1A

Hierdie bron verduidelik president Eisenhower en president Kennedy van die Verenigde State van Amerika se reaskie op Kuba se oorgang na kommunisme in die 1960's.

1.1.1
1.1.2
1.1.3

'n Linkervleuel-gedrewe revolusie in Kuba het in 1959 geëindig met die ontseteling van president Fulgencio Batista en die vestiging van 'n nuwe regering onder Premier Fidel Castro. Die Castro-regime het die land se eens sterk bande met die Verenigde State vinnig verbreek deur die ekonomiese bates in Kuba te onteien (te neem) en noue bande met die Sowjetunie te ontwikkel. Hierdie ontwikkelings was 'n ernstige bron van kommer vir die Verenigde State aangesien Kuba se geografiese ligging aan die Verenigde State, Kuba 'n nuwe en belangrike faktor in die Koue Oorlog-gemaak het. In Maart 1960 het president Dwight D. Eisenhower die Sentrale Intelligensieagentskap (CIA) aangesê om 'n plan te ontwikkel om Kuba binne te val en die Castro-regime omver te werp. Die CIA het 'n operasie organiseer waarin dit verbanne teen-revolusionêre Kubane as 'n gewapende vleuel (mag) van die Demokratiese Rewolusionêre Front, bekend as Brigade 2506, opgelei en befonds het.

1.1.4

Ná sy verkiesing in November 1960 het president John F. Kennedy van die invalspan geleer. Hy het tot die gevolgtrekking gekom dat Fidel Castro 'n Sowjet-kliënt was wat 'n bedreiging vir die hele Latyns-Amerika inhou. Nadat hy met sy adviseurs beraadslag het, het hy sy toestemming gegee dat die CIA se klandestiene (geheime) inval van Kuba kan voortgaan.

1.1.5

Die mislukte inval het die Kubaanse administrasie se posisie versterk sodat hulle hul voornemens om sosialisme aan te neem en nouer bande met die Sowjet-Unie na te streef, openlik verkondig het. Dit het ook daartoe gelei dat die Kennedy-administrasie hul beleid ten opsigte van Kuba hersien het. Die president het 'n komitee onder die voormalige Weermaghoof van Personeel, generaal Maxwell Taylor, en die prokureur-generaal, Robert Kennedy, aangestel om die oorsake van die Bay of Pigs-nederlaag te ondersoek.

[Uit <https://history.state.gov/milestones/1961-1968/bay-of-pigs>
Toegang op 20 September 2018 verkry.]

BRON 1B

Die onderstaande bron is 'n uittreksel uit 'n brief wat Fidel Castro, president van Kuba op 26 Oktober 1962, aan Nikita Khrushchev, die Sowjetpremier, geskryf het. Dit fokus op Castro se vrees om deur die Verenigde State van Amerika aangeval te word.

Beste Kameraad Khrushchev

1. 2. Gegewe die analise van die situasie en die verslae wat ons bereik het, vind ek 'n aanval binne die volgende 24 tot 72 uur amper onafwendbaar. Daar is twee moontlikhede: Die eerste en mees waarskynlike een is 'n lugaanval teen sekere teikens met die beperkte doel om hulle te vernietig; tweedens, alhoewel minder waarskynlik, maar steeds moontlik, is 'n volskaalse inval. Dis sal 'n groot mag verg en is die mees weersinswekkende (onaanvaarbare) vorm van aggressie wat hulle dalk in toom kan hou.

U kan seker wees dat ons hulle met vasberadenheid sal weerstaan, wat ook al die geval. Die Kubaanse mense se moraal (selfvertroue) is baie hoog en die mense sal aggressie heldhaftig (vreesloos) konfronteer.

Ek wil graag kortliks my eie opinie lewer.

As die tweede moontlikheid plaasvind en die imperialiste Kuba binneval met die doel om dit te beset, dan moet die gevare van hul aggressiewe beleid so groot wees dat ná so inval die Sowjetunie nooit omstandighede kan toelaat waarin die imperialiste 'n kernaanval teen hulle sal uitvoer nie.

Ek vertel jou dit omdat ek glo dat die imperialiste se aggressie hulle uiters gevaarlik maak. En dat indien hulle daarin slaag om Kuba binne te val – 'n wrede daad teenstrydig met die universele morele wetgewing – dit dan die oomblik sou wees om dié gevaar uit regverdigbare selfverdediging, vir altyd te elimineer. Al is die oplossing hoe moeilik en verskriklik, sal daar geen ander opsie wees nie.

...

In Broederskap,

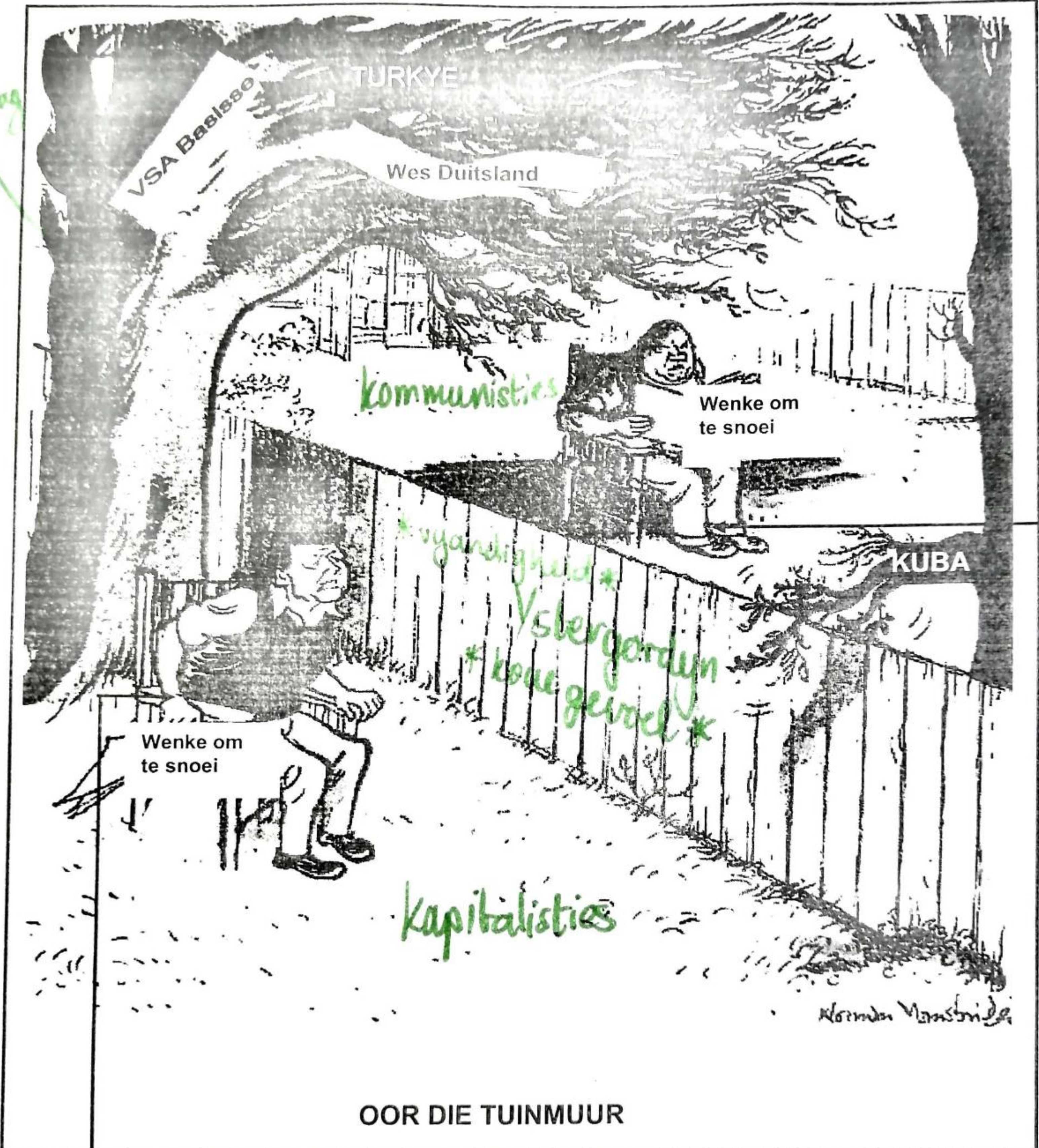
Fidel Castro

[Uit <http://www.cubanet.org/htdocs/ref/dis/10110201.htm>
Toegang op 25 September 2018 verkry.]

BRON 1C

Die bron hieronder toon President Kennedy aan die linkerkant van die heining en president Khrushchev aan die regterkant daarvan. Dit is getiteld 'OOR DIE TUINMUUR' en toon aan dat beide leiers hul 'Wenke om te snoei' lees.

besit mag

OOR DIE TUINMUUR

[Uit <https://punch.photoshelter.com/gallery-image/Cold-War-Cartoons>
Toegang op 22 Augustus 2018 verkry.]

President Kennedy

*Supermoedhede het
Kuba misbruik

President Khrushchev

BRON 1D

Die uittreksel hieronder beskryf die Verenigde State van Amerika se reaksie op die ontplooiing van die Sowjet-missiele na Kuba.

Die president het daardie middag sy besluit ten gunste van die blokkade geneem. Daar was een finale vergadering die volgende oggend saam met generaal Walter C Sweeney Jr, hoof van Taktiese Lugbeheer. Hy het aan die president gesê dat selfs 'n verrassingsaanval nie met sekerheid al die missiel- en kernbassisse in Kuba sou vernietig nie. Dit het die bietjie voldoende twyfel wat dalk nog in sy gedagtes gehang het, beëindig. Dit het hom gepla dat die blokkade nie die missiele sou verwyder nie – nou was dit duidelik dat 'n aanval ook nie die taak sou voltooi nie.

Die sterkste argument teen die volskaalse militêre aanval – en [wat] niemand bevredigend kon motiveer nie – was dat 'n verrassingsaanval die morele posisie van die Verenigde State in die wêreld sou verswak, of selfs vernietig.

Adlai Stevenson het Saterdag van New York gekom om die vergadering die middag by te woon, aangesien hy verskeie van die EXCOMM vergaderings bygewoon het. Hy was altyd onseker oor die lugaanval, maar tydens die Saterdag-vergadering was hy sterk ten gunste van wat hy 'n paar dae tevore tentatief (voorlopig) aan my voorgestel het – naamlik dat ons dit duidelik aan die Sowjet-Unie moet maak dat indien hulle hul missiele uit Kuba onttrek, ons gewillig sou wees om ons missiele vanuit Turkye en Italië te onttrek en ons vlootbasis in Guantanamo Baai op te gee.

[Uit *Thirteen Days, A Memoir of the Cuban Missile Crisis*, deur Robert F. Kennedy
Toegang op 23 September 2018 verkry.]

AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE

Beantwoord ten minste EEN vraag, maar nie meer as TWEE vrae nie, in hierdie afdeling. Bronmateriaal wat benodig word om hierdie vrae te beantwoord, kan in die ADDENDUM gevind word.

soek net hulle realisie

VRAAG 1: HOE HET DIE VERENIGDE STATE VAN AMERIKA IN DIE 1960's OP DIE ONTPLOOIING VAN SOWJET-MISSIELE NA KUBA GEREAGEER?

Bestudeer Bron 1A, 1B, 1C en 1D en beantwoord die vrae wat volg.

- 1.1 Bestudeer Bron 1A.
- 1.1.1 Definieer die konsep *demokrasie* in jou eie woorde. (1 x 2) (2)
- 1.1.2 Hoe, volgens die bron, is die volgende leiers na die mislukte inval by die Bay of Pigs beskou:
- (a) Kennedy (1 x 1) (1)
- (b) Castro (1 x 1) (1)
- 1.1.3 Verduidelik waarom President Khrushchev besluit het om kernwapens na Kuba te ontplooi. (2 x 2) (4)
- 1.2 Gebruik Bron 1B.
- 1.2.1 Waarom, volgens die bron, het Richard Heyser 'n vlug met 'n U-2-vliegtuig oor Kuba onderneem? (1 x 2) (2)
- 1.2.2 Lewer kommentaar oor die advies wat ExComm-lede aan President Kennedy gegee het met betrekking tot die ontplooiing van Sowjetmissiele na Kuba. (2 x 2) (4)
- 1.2.3 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis en verduidelik waarom President Kennedy besluit het om die Amerikaanse publiek toe te spreek. (2 x 2) (4)
- 1.2.4 Maak 'n lys van die DRIE stappe in die bron wat President Kennedy op die Sowjetunie wou afdwing. (3 x 1) (3)
- 1.3 Verwys na Bron 1C.
- 1.3.1 Verduidelik waarom die redakteur van die *Daily Sketch* besluit het om hierdie artikel op die voorblad van die koerant te publiseer. (2 x 2) (4)
- 1.3.2 Lewer kommentaar op wat jy dink die woorde 'Ultimatum aan Khrushchev "Verskuif daardie missiele"' in die konteks van die krisis in Kuba oordra. (2 x 2) (4)

- 1.4 Vergelyk Bron 1B en 1C. Verduidelik hoe die inligting in Bron 1B die bewyse in Bron 1C ondersteun met betrekking tot President Kennedy se standpunt oor die ontplooiing van Sowjetmissiele na Kuba. (2 x 2) (4)
- 1.5 Raadpleeg Bron 1D.
- 1.5.1 Waarom, volgens die bron, het President Khrushchev na Turkye verwys? (1 x 2) (2)
- 1.5.2 Noem die TWEE voorstelle in die bron wat Khrushchev met betrekking tot die verwydering van missiele gemaak het. (2 x 1) (2)
- 1.5.3 Noem die vredesorganisasie in die bron wat deur Khrushchev voorgestel is om oor die verwydering van missiele uit Turkye en Kuba toesig te hou. (1 x 1) (1)
- 1.5.4 Verduidelik die tekortkominge van hierdie bron vir 'n historikus wat die Kubaanse Missielkrisis bestudeer. (2 x 2) (4)
- 1.6 Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis en skryf 'n paragraaf van ongeveer AGT reëls (ongeveer 80 woorde) waarin jy verduidelik hoe die Verenigde State van Amerika in die 1960's op die ontplooiing van Sowjetmissiele na Kuba gereageer het. (8)

(8)
[50]

Bron 1B

Bron 1C

VRAAG 1: HOE HET DIE VERENIGDE STATE VAN AMERIKA IN DIE 1960's OP DIE ONTPLOOIING VAN SOWJET-MISSIELE NA KUBA GEREAGEER?**BRON 1A**

Die bron hieronder gee in breë trekke waarom Kuba in die 1960's die middelpunt van die Koue Oorlog tussen die Verenigde State van Amerika en die Sowjetunie geword het.

Na die rewolusie teen die Kubaanse diktator, Fulgencio Batista, het Fidel Castro op 1 Januarie 1959 aan bewind gekom. Castro was op daardie tyd stip gewild in die Verenigde State van Amerika omdat hy beskou is as iemand wat demokrasie na Kuba kon terugbring. Premier Castro het in April 1959 na die VSA gereis om die Amerikaanse president, Dwight Eisenhower, te ontmoet. Hy is geweier en is slegs toegelaat om Visepresident Richard Nixon te ontmoet. Weens 'n gebrek aan Amerikaanse steun het Castro besluit om Amerikaanse maatskappye te nasionaliseer, persvryheid te beëindig en politieke opponente in die tronk te gooi.

JF Kennedy het in 1961 president van die Verenigde State van Amerika geword en is oor die geheime aktiwiteite van die Amerikaanse Intelligensiediens (CIA) met betrekking tot Kuba ingelig. Die CIA het 1 300 Kubaanse ballinge befonds, opgelei, bewapen en vervoer om op 14 April 1961 Kuba in te val. Hulle het by die Bay of Pigs geland en probeer om Castro omver te werp. Castro se troepe was met Sowjet-tenks en artillerie (wapens) toegerus en het die bannelinge binne 72 uur van die inval oorweldig. By die aanhoor van die mislukte inval het Kennedy volle verantwoordelikheid aanvaar en aanvaar dat hy 'n nederlaag gely het.

Die mislukte inval in Kuba het nie die VSA verhinder om Kuba onder druk te plaas nie. Hulle het alle handel met Kuba beëindig en ander lande aangemoedig om dieselfde te doen. Castro, daarenteen, is as 'n groot held beskou ...

Castro het hom na die inval na Nikita Khrushchev gewend vir beskerming teen toekomstige Amerikaanse aggressie. Die Sowjetunie het daarna besluit om kernwapens aan Kuba te voorsien op voorwaarde dat die ooreenkoms geheim sou bly totdat die missiele ten volle in werking was. Khrushchev het beweer dat sy motivering vir die voorsiening van kernwapens aan Kuba was om die Kubaanse rewolusie teen Amerikaanse aggressie te beskerm en om die wêreldwye magsbalans ten gunste van die Sowjetunie te verander.

[Uit *The Cold War* deur D Murphy]

BRON 1B

Die bron hieronder dui aan hoe President JF Kennedy op die ontplooiing van Sowjetmissiele in 1962 na Kuba gereageer het.

Richard Heyser het op 14 Oktober 1962 in 'n U-2 (Amerikaanse enkelstraalvliegtuig) in Texas opgestyg en oor Kuba koers gevat om foto's van die beweerde Sowjetmissielterreine in Kuba te neem. Nadat die foto's van die Heyser-vlug geanaliseer is, het die National Photographic Interpretation Centre gesien wat hulle gedink het nog grond-lug-missiele was. Nadere inspeksie het ses SS-4-kernmissiele onthul. Hulle het onmiddellik geweet dat dit die President sou betrek. President Kennedy was nog in sy nagklere toe hy oor die Sowjetmissiele in Kuba ingelig is. Hy het onmiddellik 'n groep betroubare regeringsamptenare uitgesoek om hom oor die krisis te adviseer. Daar is na hierdie groep as die Executive Committee of the National Security Council (ExComm) verwys.

Na verskeie besprekings deur lede van ExComm het die meerderheid van die komitee 'n blokkade aanbeveel, terwyl die opponerende groep 'n lugaanval van Kuba wou hê. Kennedy het op 22 Oktober 1962 besluit om die Amerikaanse publiek toe te spreek: 'Soos belowe, het hierdie regering die Sowjet militêre opbou op die eiland Kuba noulettend dopgehou. Onmiskenbare getuieis het gedurende die afgelope week die feit bevestig dat 'n reeks aanvalmissielterreine nou op daardie gevange eiland voorberei word. Die doel van hierdie basisse kan niks anders wees as om 'n kernaanvalslaankrag teen die Westelike Halfrond te verskaf nie.'

'... Ek het gelas dat die volgende aanvanklike stappe gedoen moet word. Eerstens, om hierdie aanvalsopbou te keer, word 'n streng kwarantyn (blokkade) op alle militêre aanvaltoerusting wat na Kuba gestuur word, geïnisieer. Tweedens het ek die voortgesette en noukeurige waarneming van Kuba en die militêre opbou daarvan gelas. Dertens is dit die beleid van hierdie land om enige kernmissiel wat uit Kuba gelanseer word, as 'n aanval deur die Sowjetunie op die Verenigde State te beskou ...'

[Uit <https://americanrhetoric.com/speeches/jfkcubanmissilecrisis.html>.
Toegang op 15 Junie 2019 verkry.]

BRON 1C

Die bron hieronder is uit die koerant *DAILY SKETCH* geneem wat op 23 Oktober 1962 gepubliseer is. Die hoofopskrif is: 'BLOCKADE! Ultimatum to Khrushchev "Move those missiles" ' ('BLOKKADE! Ultimatum aan Krushev "Verskuif daardie missiele" ').

Amerika se koerant

DAILY SKETCH
TUESDAY, OCTOBER 23, 1962 ... 3d.
© 1962, by the Daily Sketch

CUBA SENSATIONAL MOVE
BY KENNEDY

BLOCKADE!

**Ultimatum to Khrushchev
'Move those missiles'**

Ons is 'n oplossing!
Wil oplossing sien, belangrik

[Uit <https://www.bl.uk/learning/timeline/item108397.html>. Toegang op 21 Julie 2019 verkry.]

AFRIKAANSE VERTALING:

KUBA SENSASIONELE SKUIF DEUR KENNEDY

BLOKKADE!

Ultimatum aan Krushev
'Verskuif daardie missiele'

BRON 1D

Die bron hieronder is 'n brief wat President Nikita Khrushchev op 27 Oktober 1962 aan President Kennedy geskryf het.

... U is ontsteld oor Kuba. U sê dat dit u ontstel want dit is 90 myl ter see van die kus van die Verenigde State van Amerika af. Maar Turkye grens aan ons, ons wagte patroleer heen en weer en sien mekaar. Dink u dan dat u die reg het om sekuriteit vir u eie land en die verwydering van wat u aanvalswapens noem, te eis, maar gee ons nie dieselfde reg nie? U het vernietigende missielwapens, wat u aanvallend noem, in Turkye, letterlik langs ons, geplaas ... Dit is onversoenbaar (teenstrydig) ...

Ek maak dus hierdie voorstelle. Ons is bereid om die middele wat u as offensief (aanvallend) beskou, uit Kuba te verwyder. Ons is bereid om dit uit te voer en om die volgende plegtige belofte by die Verenigde Nasies (VN) af te lê. U verteenwoordigers sal 'n verklaring aflê dat die Verenigde State van Amerika, op hulle beurt, met inagneming van die ongemak en die angs van die Sowjetstaat, hulle ooreenkomstige middele (soortgelyke missiele) uit Turkye sal verwyder. Laat ons ooreenkom oor die tydperk wat julle en ons benodig om dit te bewerkstellig. Daarna kan persone wat deur die Veiligheidsraad van die Verenigde Nasies aangestel is, die nakoming van die beloftes maak, ter plaatse inspekteer.

... Ons sal binne die raamwerk van die Veiligheidsraad 'n verklaring aflê dat die Sowjetregering 'n plegtige belofte maak om die grense en soewereiniteit van Turkye te respekteer, om nie by hulle interne aangeleenthede in te meng nie, om nie Turkye in te val nie ...

Die Amerikaanse regering sal 'n soortgelyke verklaring oor Kuba binne die raamwerk van die Veiligheidsraad aflê. Dit sal verklaar dat die Verenigde State van Amerika Kuba se grense en soewereiniteit sal respekteer ...

As u met my voorstel saamstem, meneer die President, dan sal ons ons verteenwoordigers na New York, na die Verenigde Nasies, stuur en hulle omvattende instruksies gee sodat 'n ooreenkoms vinniger bereik kan word ...

[Uit <https://microsites.jfklibrary.org/cmcc/oct27/doc4.html>. Toegang op 21 Julie 2019 verkry.]

Eind eksamen

AFDELING B: OPSTELVRAE

Beantwoord ten minste EEN vraag, maar nie meer as TWEE vrae in hierdie afdeling nie.

Jou opstel moet ongeveer DRIE bladsye lank wees.

VRAAG 4: GEVALLESTUDIE – CHINA

Mao Zedong se beleid van die Groot Sprong Vorentoe en die Kulturele Rewolusie het tussen 1957 en 1969 die Volksrepubliek van China van 'n landboustaat na 'n moderne nywerheidstaat verander.

Bespreek hierdie stelling krities. Gebruik relevante bewyse om jou argument te ondersteun.

[50]

~~VRAAG 5: ONAFHANKLIKE AFRIKA: VERGELYKENDE GEVALLESTUDIE – DIE KONGO EN TANZANIE~~

~~Die leiers van die Kongo (Mobutu Sese Seko) en Tanzanië (Julius Nyerere) het albei verskillende politieke en ekonomiese beleid geïmplementeer na die verkryging van onafhanklikheid van koloniale regering.~~

~~Stem jy saam met hierdie stelling? Ondersteun jou argument met relevante bewyse.~~

[50]

VRAAG 6: BURGERLIKE PROTES VANAF DIE 1950's TOT DIE 1970's: DIE BURGERREGTEBEWEGING

Verduidelik tot watter mate die verskillende vorme van protes deur die Burgerregtebeweging in die 1960's 'n betekenisvolle rol in die beëindiging van diskriminasie teen swart Amerikaners gespeel het.

Ondersteun jou argument met relevante bewyse.

[50]

L staaf jou mening

TOTAAL: 150

Rekord

GESKIEDENIS
(Vraestel 1)

10791/19

10

AFDELING B: OPSTELVRAE

Beantwoord ten minste EEN vraag, maar nie meer as TWEE vrae in hierdie afdeling nie. Jou opstel moet ongeveer DRIE bladsye lank te wees.

VRAAG 4: UITBREIDING VAN DIE KOUE OORLOG: GEVALLESTUDIE – CHINA

Mao Zedong se beleid van 'Die Groot Sprong Vorentoe' en 'Die Kulturele Rewolusie' het daarin misluk om die landbou- en nywerheidssektore in die Volksrepubliek van China tussen 1958 en 1969 te hervorm.

Stem jy met hierdie stelling saam? Ondersteun jou argument met relevante bewyse.

[50]

VRAAG 5: ONAFHANKLIKE AFRIKA: VERGELYKENDE GEVALLESTUDIE – DIE KONGO EN TANZANIË

Mobutu Sese Seko en Julius Nyerere het nadat hulle onafhanklikheid van koloniale heerskappy in die 1960's bereik het, albei goeie leierskwaliteite getoon.

Bespreek hierdie stelling krities met verwysing na die ekonomiese, sosiale en kulturele beleide wat beide leiers vanaf die 1960's tot die 1970's in hul onderskeie lande geïmplementeer het.

[50]

VRAAG 6: BURGERLIKE PROTES VANAF DIE 1950's TOT DIE 1970's: DIE BURGERREGTEBEWEGING

Verduidelik in watter mate die verskillende vorme van protes deur die Burgerregtebeweging suksesvol was om die lewens van Afro-Amerikaners in die 1960's te verbeter.

Ondersteun jou argument met relevante bewyse.

[50]

TOTAAL: 150

Janie - Julie

AFDELING B: OPSTELVRAE

Beantwoord ten minste EEN vraag, maar nie meer as TWEE vrae in die Afdeling nie. Jou opstel moet ongeveer DRIE bladsye lank wees.

VRAAG 4: UITBREIDING VAN DIE KOUE OORLOG – STUDIEGEVAL - CHINA

Verduidelik krities die Chinese se verhoudings met die USSR en die VSA van 1949 tot 1973 in die konteks van die Koue Oorlog periode. [50]

~~VRAAG 5: ONAFHANKLIKE AFRIKA 'N VERGELYKENDE STUDIEGEVAL – DIE KONGO EN TANZANIË.~~

~~Besprek krities die sosiale en kulturele beleide wat ingestel is in die Kongo (deur Mobutu Sese Sese) in vergelyking met die beleide wat ingestel is in Tanzanië (deur Julius Nyerere) tussen die 1960's en die 1980's.~~

~~Gebruik relevante voorbeelde van die na-koloniale Kongo en Tanzanië om jou argument te ondersteun.~~

[50]

VRAAG 6: BURGERLIKE GEMEENSKAPSOPSTANDE VANAF DIE 1950'S TOT DIE 1970'S : BURGERLIKE REGTE BEWEGING (CIVIL RIGHTS MOVEMENT).

Die 'Burgerlike Regte Beweging' (*The Civil Rights Movement*) het slegs politieke veranderinge meegebring in die VSA tydens die 1960's. [↑] *gelyke regte vir swart Amerikaner*

Stem jy saam met die boonste stelling? Ondersteun jou antwoord met relevante geskiedkundige bewyse.

[50]

TOTAAL: 150